

PORTFEL STUDENTA

publikacja Warszawskiego Instytutu Bankowości
we współpracy ze Związkiem Banków Polskich

Edycja VII wrzesień **2022**

SPIS TREŚCI

01	O raporcie	03
02	Kilka liczb na początek	04
03	Studenci w Polsce – trochę statystyk	05
04	Portfel Studenta	10
05	Oszczędzanie nie boli – poradnik	13
06	Praktyka a wiedza – finansowy portret własny studenta	15
	Zarządzenie budżetem osobistym	16
	Mieszkanie studenta	20
	Student na rynku pracy	24
07	ABC Cyberbezpieczeństwa – poradnik	25

O RAPORCIE

Szanowni Państwo!

„Portfel Studenta 2022” to siódma edycja opracowania przygotowanego przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości we współpracy ze Związkiem Banków Polskich, w związku z rozpoczynającym się nowym rokiem akademickim 2022/2023.

Publikacja, wzorem lat ubiegłych, prezentuje i poddaje analizie wybrane aspekty sytuacji finansowej i materialnej polskich studentów. Skupia uwagę wokół kosztów życia i studiowania, preferencji materialnych kandydatów na studia, a także kierunków rozwoju ścieżek zawodowych absolwentów. Nie bez znaczenia, dla perspektywy porównawczej pozostaje dynamicznie zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza związana między innymi z postpandemicznym kryzysem gospodarczym i towarzyszącej mu wysokiej inflacji, w połączeniu z wybuchem wojny w Ukrainie – oraz wszystkimi jej konsekwencjami.

Podtrzymując doroczną formułę, raport zawiera także część poradnikową, która może stanowić źródło cennej wiedzy dla studentów – zwłaszcza tych rozpoczynających w październiku swoją przygodę w środowisku akademickim.

Publikacja została oparta o dane Warszawskiego Instytutu Bankowości, będące efektem przeprowadzonych badań opinii publicznej – z wiodącym udziałem badania „Sytuacja finansowa młodych Polaków” – wykonanego w lipcu bieżącego roku, przez pracownię Pollster na reprezentatywnej grupie osób w wieku 18-24 lata.

„Portfel Studenta 2022” został uzupełniony o wyselekcjonowane dane zewnętrzne pochodzące z Ministerstwa Edukacji i Nauki, Głównego Urzędu Statystycznego oraz podmiotów komercyjnych.

Życzymy ciekawej i inspirującej lektury!

KILKA LICZB NA POCZĄTEK

Finansowe niepokoje młodych Polaków

Jak oceniasz zmianę Twojej sytuacji finansowej i materialnej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

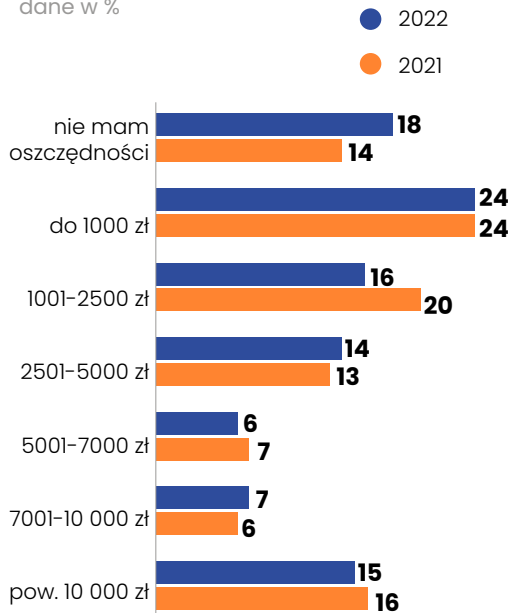
dane w %

Oszczędności studentów kurczą się

Ile wynoszą obecnie Twoje oszczędności?

dane w %

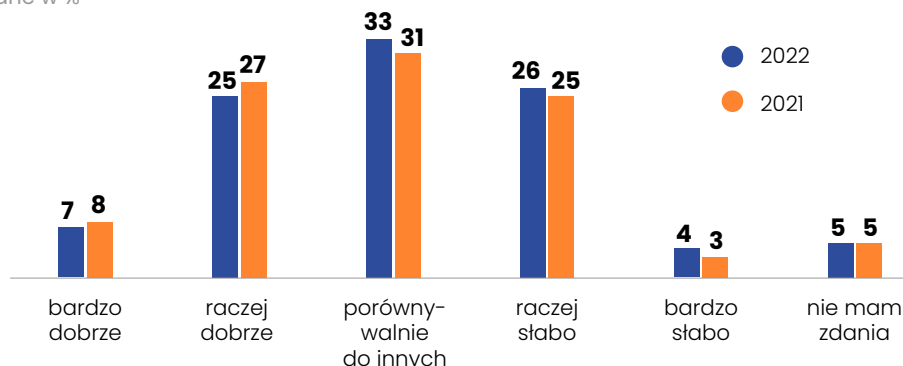

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Co trzeci student nie czuje się lepszy (ani gorszy) finansowo od rówieśników

Jak oceniasz swoją obecną sytuację finansową i materialną na tle swoich rówieśników?

dane w %

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

**STUDENCI
W POLSCE
– TROCHĘ
STATYSTYK**

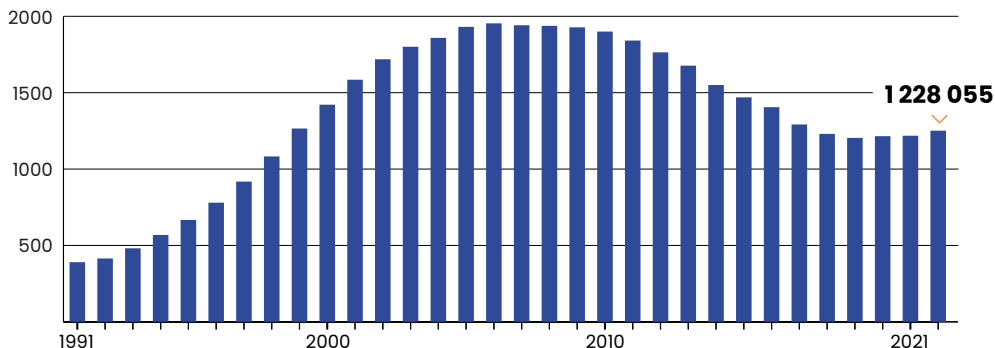
STUDENCI W POLSCE

Rok akademicki 2021/2022 był rokiem powracania do względnej normalności, zachwianej wielowymiarowo przez dwa, długie pandemiczne lata. Semestr zimowy, w przypadku znaczącej większości uczelni wiązało się z przywróceniem stacjonarnej, bądź hybrydowej formy kształcenia, a co za tym idzie – masowymi powrotami studentów do większych miast, stanowiących główne ośrodki akademickie. Co ciekawe, jedynie 59% studentów biorących udział w badaniu „Sytuacja finansowa młodych Polaków” przeprowadzonego na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości stwierdziło, że przeniesienie zajęć w mury uczelni wiązało się z częściową bądź zdecydowaną poprawą jakości kształcenia.

Trend wzrostowy w zakresie ogólnej liczby studentów został utrzymany względem poprzedniego roku akademickiego. W perspektywie ogólnopolskiej mowa bowiem o 12 755 studentach – czyli około 1,05 p.p. w porównaniu do roku akademickiego 2020/21. Całkowita liczba studentów wyniosła 1 228 055 osób.

Liczba studentów w Polsce (w latach 1991-2021)

dane w tys.

źródło: GUS, MEIN

Odwrotna sytuacja ma miejsce w przypadku liczby uczelni w Polsce. W minionym roku akademickim funkcjonowało 367 szkół wyższych, w tym 131 publicznych, 219 niepublicznych oraz 17 kościelnych. Co za tym idzie, na edukacyjnej mapie Polski przybyło 18 jednostek.

Bez zmian pozostaje natomiast najczęściej wybierana forma kształcenia, jaką są studia stacjonarne, które podejmuje 64% studentów. Zaskoczeniem nie jest również rozkład pomiędzy poszczególnymi etapami kształcenia. Studia I stopnia podejmuje 62% studentów, II stopnia 22%, natomiast studenci studiów jednolitych magisterskich stanowią 16% ogólnej liczby.

Forma kształcenia

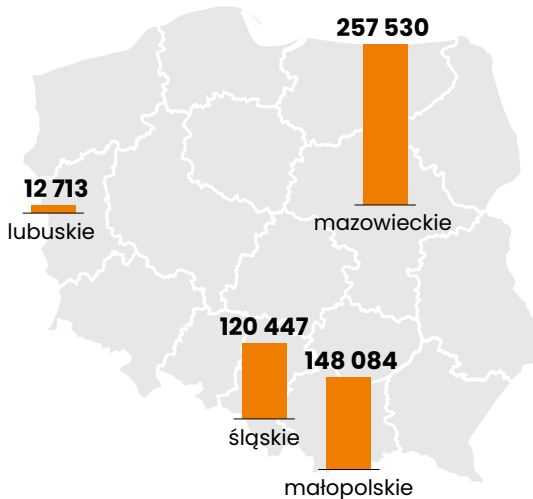
dane w %

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MEiN

Wciąż nieznaczną przewagę pośród osób studiujących w Polsce stanowią kobiety – 58%. Liderem rankingu największej liczby studentów pozostaje województwo mazowieckie (257 530 osób), drugie miejsce – również bez zmiany, zajmuje województwo małopolskie (148 084 osób), a ostatni stopień podium należy do województwa śląskiego (120 447 osób). Zestawienie zamyka województwo lubuskie z wynikiem 12 713 osób.

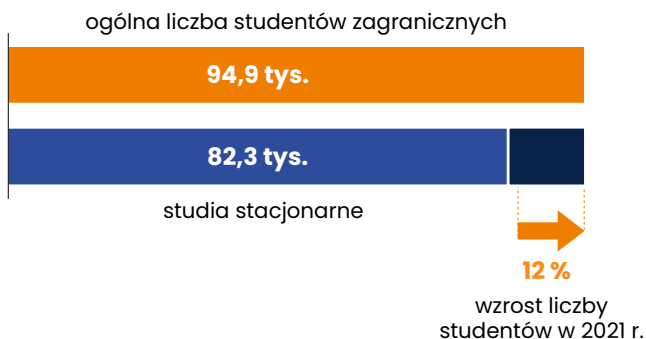
Ranking województw ze względu na liczbę studentów

źródło: GUS, MEiN

Konsekwentnie rośnie liczba cudzoziemców studiujących w Polsce. Według danych Ministerstwa Edukacji i Nauki w polskich uczelniach w minionym roku akademickim studia podejmowało 94,9 tys. osób (o 12% więcej). Tęgo wzrostu nie należy wiązać bezpośrednio z wybuchem wojny w Ukrainie, bowiem po 24 lutego 2022 r. zarejestrowano jedynie 1259 osób. Niezmiennie najliczniejszą grupę stanowią jednak osoby pochodzące właśnie z Ukrainy (38,6 tys.). Wzorem lat ubiegłych, większość cudzoziemców podjęła studia stacjonarne (82,3 tys.), zaś najchętniej wybieranym ośrodkiem akademickim pozostaje Warszawa.

Liczba cudzoziemców studiujących w Polsce

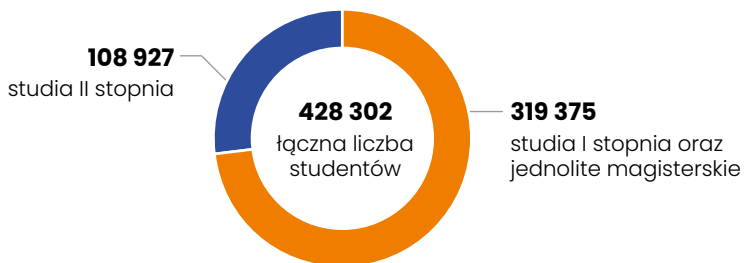

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MEiN

NAJCHĘTNIEJ WYBIERANE UCZELNIE I KIERUNKI STUDIÓW

Rekrutacja na studia wyższe w roku akademickim 2021/2022 w skali ogólnopolskiej zakończyła się wynikiem 428 302 przyjętych studentów, spośród których 319 375 rozpoczęło naukę na studiach pierwszego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, natomiast 108 927 na studiach drugiego stopnia.

Liczba nowoprzyjętych studentów (rok akademicki 2021/2022)

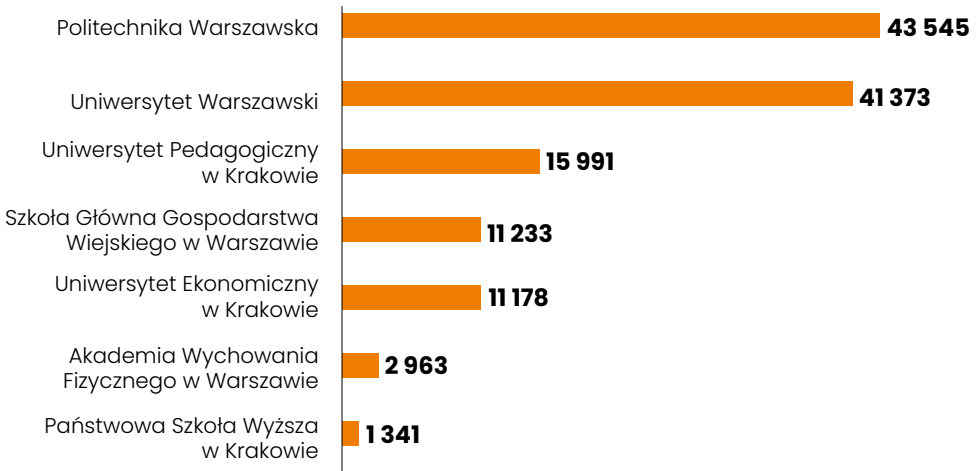
źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MEiN

Wybory absolwentów szkół średnich nie uległy zmianie względem poprzedniego roku. Na podium najpopularniejszych kierunków studiów pozostały informatyka (36 026), psychologia (35 264) oraz zarządzanie (29 272). Zestawienie dopełniają: kierunek lekarski, prawo, ekonomia, filologia angielska, finanse i rachunkowość, budownictwo a także pielęgniarstwo.

Pod względem największej liczby kandydatów w podziale na poszczególne profile kształcenia uczelni wyższych pierwsze miejsca zajęły: wśród uniwersytetów – Uniwersytet Warszawski (41 373 osób), wśród uczelni technicznych – Politechnika Warszawska (43 545 osób); wśród uczelni ekonomicznych – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (11 178); wśród uczelni pedagogicznych – Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie (15 991); wśród uczelni rolniczych i przyrodniczych – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (11 233); wśród uczelni wychowania fizycznego – Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie (2 963) oraz wśród uczelni zawodowych – Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej (1 341).

Ogólna liczba kandydatów

Największa liczba kandydatów w podziale na profile kształcenia

źródło: MEIN

PORTFEL STUDENTA

PORTFEL STUDENTA

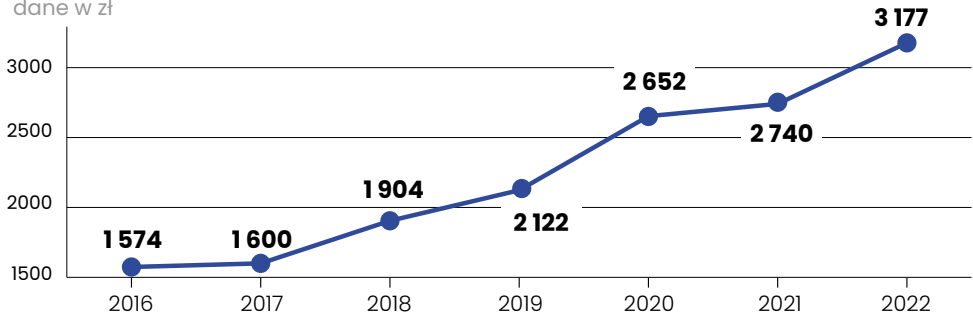
Jak duży wpływ na wysokość wydatków studentów miał powrót do kształcenia stacjonarnego? W jakim stopniu postępująca inflacja dotknęła studentki i studentki? Na te i inne pytania, odpowiadzi spróbujemy dostarczyć w ramach autorskiej symulacji miesięcznego rachunku, kosztów studiowania i utrzymania, którą przeprowadzamy nieprzerwanie od 2016 r. Rekordowa inflacja w połączeniu z zawirowaniami na rynku nieruchomości, spowodowanymi m.in. wybuchem wojny w Ukrainie i przyjęciem ogromnej liczby uchodźców – w perspektywie porównawczej wskazują na nieuchronność wzrostu kosztów.

Tegoroczna symulacja miesięcznego rachunku, dotyczy studentki wynajmującej samodzielny pokój w mieszkaniu dzielnym z dwiema innymi osobami w Gdańsku. Studiuje ona w trybie niestacjonarnym architekturę, a także rozpoczęła pracę zarobkową w swojej branży. Łączne wydatki miesięczne wynoszą ok. 3812,21 zł, jednak zważywszy na wyróżniającą się aktywność sportową, zdecydowaliśmy o obniżeniu wydatków w tym zakresie z kwoty 860 zł do 225 zł (odpowiadającej miesięcznemu kosztowi karnetu na siłownię, pływalnię oraz niezbędnych wydatków towarzyszących). Po opisanej zmianie łączne miesięczne wydatki wynoszą ok. 3177,21 zł – wciąż zauważalnie więcej niż w poprzedniej edycji „Portfela”.

Wydatki studenta wciąż rosną

Średnie miesięczne wydatki studenta w Polsce w oparciu o wyliczenia z poprzednich edycji raportu „Portfel Studenta”

dane w zł

źródło: Opracowanie własne

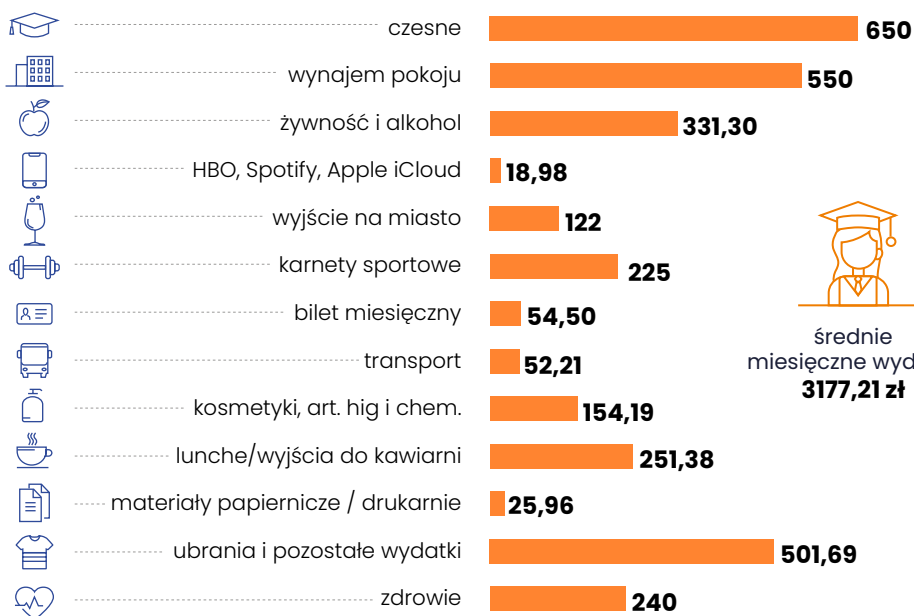
Największy procentowy udział, w przypadku studentów niestacjonarnych (co trzeci student w Polsce), nieziemiennie mają wydatki wynikające z konieczności opłacenia czesnego, a także najmu. Należy pamiętać, że na koszt studiów niestacjonarnych składa się wiele czynników takich jak choćby: kierunek studiów, miasto, wybrany rodzaj płatności, a także wymagania dotyczące dodatkowych materiałów. Wobec rozbieżności kwotowych w obrębie danego kierunku studiów sięgających w skrajnych przypadkach nawet 9 000 zł – zainteresowanych zachęcamy do przeanalizowania wysokości czesnego we własnym zakresie (mając tym samym na uwadze, że z dużą dozą prawdopodobieństwa stawki

będą ulegały zmianom). Dobrą praktyką jest również zapoznanie się z zasadami i warunkami obniżania wysokości czesnego bądź całkowitego zwolnienia z opłat – np. w ramach gratyfikacji za wyróżniające się wyniki w nauce.

Wpływ na pozostałe wydatki mają przede wszystkim decyzje i możliwości danego studenta, które mogą ulegać zmianom w czasie. Najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest pozostanie w domu rodzinnym, a także podejmowanie co do zasady studiów w trybie stacjonarnym – jednak, każda z przywołanych okoliczności ma swoje pozytywne i negatywne konsekwencje.

Studentka architektury z Gdańska

Kalkulacja średnich miesięcznych wydatków
dane w zł

źródło: Opracowanie własne

Jednymi z koniecznych wydatków znaczącej większości studentów są te związane z transportem. Nieustannie najbardziej opłacalnym środkiem komunikacji są przewoźnicy publiczni, zaś najlepszym wyborem są bilety długookresowe – miesięczne, dwumiesięczne bądź dostępne u części przewoźników – kwartalne.

W tegorocznej edycji Portfela Studenta zrezygnowano z analizy poszczególnych kategorii wydatków, w obliczu najwyższych odczytów inflacji, która w momencie redakcji niniejszej części wyniosła **↑ 15,5 %**. Rok akademicki 2021/2022 można z całą pewnością określić rokiem rosnących cen, a tendencja ta będzie z pewnością kontynuowana w kolejnym roku.

OSZCZĘDZANIE NIE BOLI

Dzięki oszczędnościom można na więcej sobie pozwolić i to niekoniecznie w bardzo odległej przyszłości. Trzeba jednak być konsekwentnym i nie wydawać odkładanych pieniędzy na chwilowe potrzeby. Choć oczywiście pokus nie brakuje. Wiemy, że większość studentów chętnie oszczędza, jednak warto przypomnieć sobie kilka podstawowych zasad.

Krok 1: Budowanie swoich oszczędności zacznij od dobrego planu. Zastanów się i policz jakie środki możesz przeznaczyć na comiesięczne oszczędzanie. To nie muszą być od razu duże kwoty!

Krok 2: Zastanów się nad swoją najbliższą przyszłością – niekoniecznie nad tym, co będziesz robić w „piąteczek” ;) Pomyśl na co może przydać Ci się dodatkowa rezerwa finansowa i świadomie ją buduj.

- Zabezpiecz pulę środków na wydatki nieregularne (np. zakup nowych ubrań czy prezenty okolicznościowe dla przyjaciół). Dzięki temu będziesz mógł świadomie i ze środków własnych finansować tego typu wydatki, bez konieczności zaciągania zbędnych kredytów.
- Zabezpiecz środki na awaryjne wydatki (np. na naprawę swojego smartfona, który podczas ostatniej imprezy dość niefortunnie upadł na chodnik). W ten sposób twój „regularny” budżet będzie bardziej uodporniony na wypadki losowe.

Krok 3: Pomyśl o swojej przyszłości także w dłuższej perspektywie. Zastanów się jakie wydatki będą Cię czekały na przestrzeni najbliższych kilku/kilkunastu lat.

Krok 4: Emerytura kojarzy Ci się zapewne z ukochaną babcią, ale wbrew pozorom dotyczy też Ciebie. Pamiętaj, aby myślenie o oszczędzaniu na ten cel zacząć jak najwcześniej.

- Budując swoje oszczędności pamiętaj, iż według danych GUS koszty życia (opłaty stałe, wyżywienie, usługi) rosną każdego roku w sposób szybszy od naszych zarobków.
- Warto już dziś budować swój kapitał finansowy, tak by móc spokojnie cieszyć się nim na emeryturze tj. okresie, w którym nie będziemy mieli tak dużego wpływu na wysokość naszych dochodów jak dziś.

Krok 5: Decydując się na skorzystanie z produktów inwestycyjnych oferowanych przez rynek finansowy, upewnij się, że rozumiesz mechanizm ich działania koncentrując się na 3 kluczowych elementach – korzyściach, kosztach i ryzyku.

Ryzyko inwestycyjne – wiąże się z każdą formą pomnażania kapitału. Pamiętaj, by przy wyborze określonego produktu zrobić analizę wszelkich zagrożeń oraz poświęć czas, by je dobrze zrozumieć albo pozwolić sobie je wytłumaczyć.

- Korzyści – uprawnienia i zyski jakie daje Ci dana forma oszczędności. W przypadku akcji może to być prawo do dywidendy, a w przypadku lokat prawo do wcześniejszego wypłacenia środków.

- Koszty – mogą być związane z prowizją, marżą lub innymi opłatami. W przypadku funduszy inwestycyjnych może to być np. opłata za zarządzanie, która jest naliczana od wysokości kwot jakie wpłacasz.

Krok 6: Dokonaj szerokiej analizy produktów inwestycyjno-oszczędnościowych dostępnych na polskim rynku finansowym, takich jak: lokaty, obligacje skarbowe, obligacje korporacyjne, fundusze inwestycyjne, czy też akcje spółek giełdowych.

Krok 7: Po prostu zacznij oszczędzać. To nie jednorazowa sesja – trzeba zacząć i sumiennie realizować, aby osiągnąć oczekiwany efekt ;)

PRAKTYKA

A WIEDZA

– FINANSOWY PORTRET

WŁASNY STUDENTA

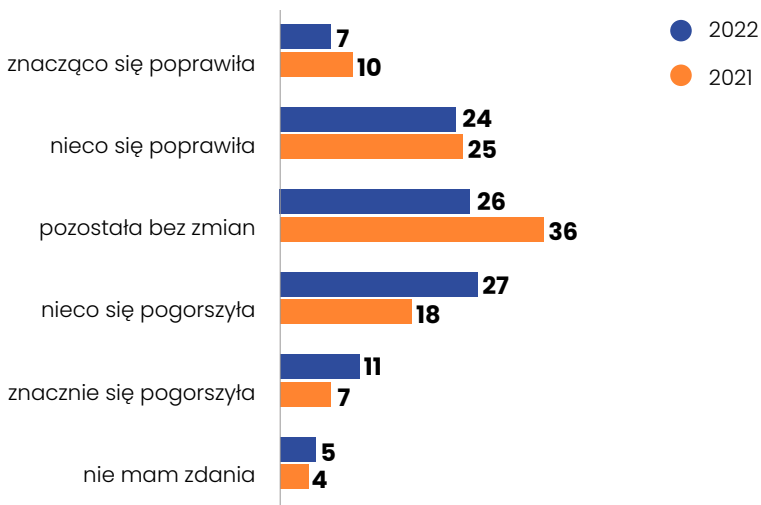
ZARZĄDZENIE BUDŻETEM OSOBYSTYM

Nawiązując do wyników zaprezentowanej w poprzednim rozdziale symulacji miesięcznego rachunku studenta, można zauważyć szereg podobieństw do zeszłorocznej struktury wydatków. Zauważalna jest swojego rodzaju stabilizacja związana z powrotem do stacjonarnej formy nauczania, a także postpandemiczną odwilżą na rynku pracy dorywczej i tymczasowej – wciąż cieszącej się niewątpliwie wysokim zainteresowaniem studentów. W obliczu utrzymującej się wysokiej inflacji (15,5% w lipcu 2022 r. wg odczytu Głównego Urzędu Statystycznego) – każda forma zarobkowania, zmierzająca do ustabilizowania, bądź nawet nieznacznej poprawy sytuacji finansowej jest na wagę złota. Dla pełniejszego zobrazowania funkcjonowania studentek i studentów w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej, na zlecenie Warszawskiego Instytutu Bankowości została przeprowadzona przez pracownię Pollster kolejna edycja badania „Sytuacja finansowa młodych Polaków”.

Finansowe niepokoje młodych Polaków

Jak oceniasz zmianę Twojej sytuacji finansowej i materialnej w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

dane w %

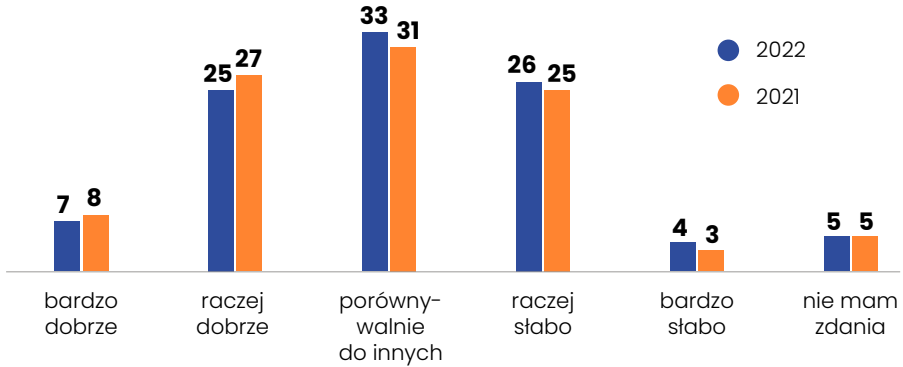

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Więcej niż co trzeci respondent (38%) zadeklarował pogorszenie swojej sytuacji finansowej i materialnej. Poddając analizie wyniki badania z dwóch ostatnich lat, można dojść do wniosku, że niewątpliwym wpływem na zeszłoroczną poprawę i tegoroczne pogorszenie sytuacji finansowej studentów miało przywrócenie stacjonarnej formy kształcenia, a co za tym idzie – powroty do większych miast – stanowiących główne ośrodki akademickie.

Co trzeci student nie czuje się lepszy (ani gorszy) finansowo od rówieśników

Jak oceniasz swoją obecną sytuację finansową i materialną na tle swoich rówieśników?
dane w %

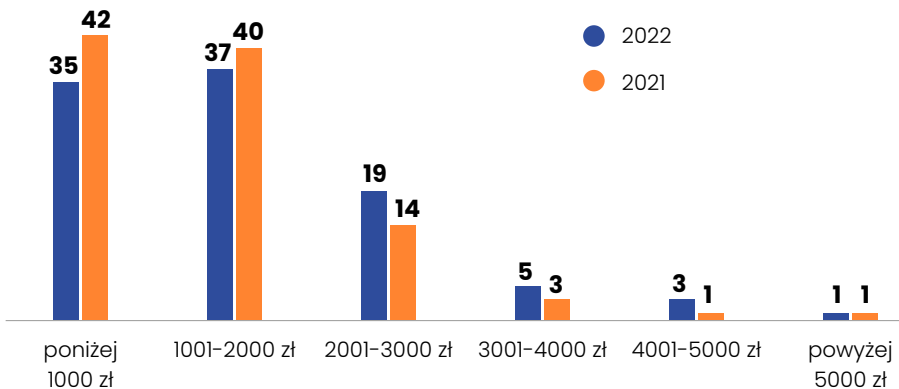
źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Ocena własnej sytuacji finansowej i materialnej nigdy nie odbywa się w próżni. Wymiernego wpływu na nią należy doszukiwać się w umiejscowieniu siebie pośród grupy rówieśniczej. Tegoroczne wyniki w porównaniu do poprzedniego badania są bardzo podobne (z nieznaczną tendencją negatywną), co może tylko świadczyć o tym, że problemy zaczynają dotyczyć niemal całą grupę społeczną studentek i studentów.

Miesięczne wydatki wzrastają

Ile wynoszą Twoje średnie miesięczne wydatki, uwzględniając wszystkie ponoszone koszty?

dane w %

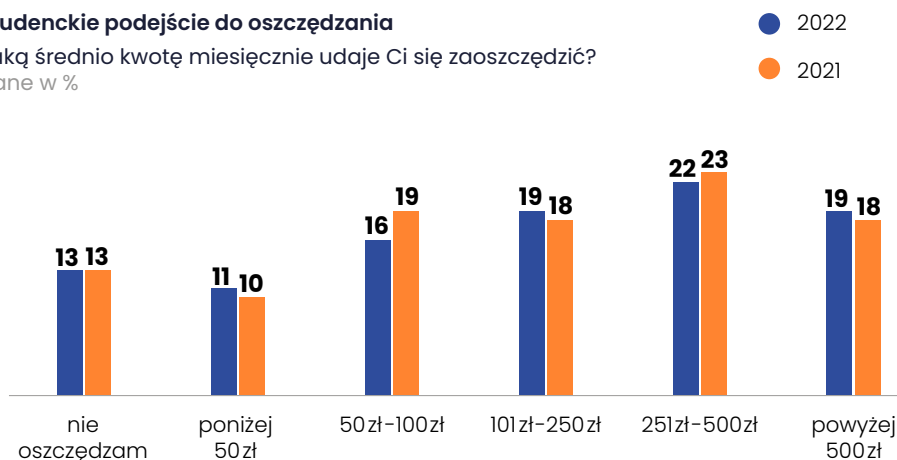
źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Kategorie *poniżej 1000 zł* oraz *1001–2000 zł* zanotowały spadek wskaźników r/r o 7 p.p. Zgodnie z przewidywaniami WIB zawartymi w zeszłorocznej edycji Portfela Studenta nastąpiły zauważalne wzrosty miesięcznych wydatków. Oczywiście trafność naszych prognoz nie powinna napawać optymizmem, bo według wskaźników to dopiero początek cyklu wzrostów wydatków.

Bilansowanie własnych budżetów i dążenie do budowania w mniej lub bardziej dynamiczny sposób oszczędności (w zależności od indywidualnych możliwości i preferencji) utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Porównanie danych z zeszłorocznymi wynikami, wskazuje że doszło do nieznacznych wzrostów „odkładanych” kwot, natomiast niepokojącym pozostaje fakt, że wciąż 13% badanych nie zabezpiecza żadnych, nawet symbolicznych kwot w skali miesiąca.

Studenckie podejście do oszczędzania

Jaką średnio kwotę miesięcznie udaje Ci się zaoszczędzić?
dane w %

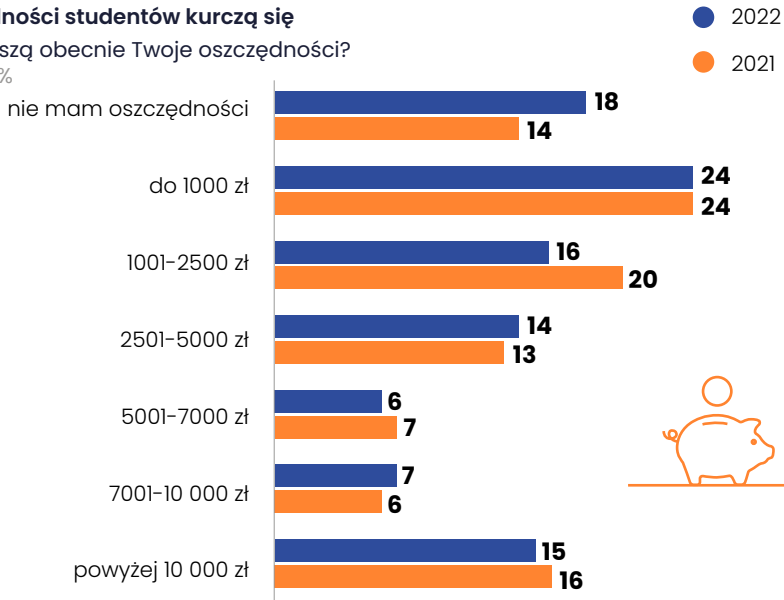
źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Pozostając przy tematyce oszczędności, wartym uwagi jest nieznaczny, lecz zauważalny spadek (r/r) wysokości posiadanych przez studentów oszczędności. Najbardziej niepokojący pozostaje powiększający się odsetek osób, które nie posiadają żadnych środków (18%). Niemożliwym jest jednoznaczne przesądzenie o motywach takich działań, jednak z dużą dozą prawdopodobieństwa można przyjąć, że u przyczyn takiego stanu rzeczy leży trudna sytuacja finansowa części studentów a także, co potwierdzają wyniki badania „Poziom wiedzy finansowej Polaków” – utrzymujące się wskaźniki osób, uważających że ich poziom wiedzy w zakresie oszczędzania (11%), inwestowania (26%) oraz przedsiębiorczości (11%) wymaga poprawy. Najbardziej kłopotliwymi a zarazem najpilniejszymi zagadnieniami do nauki pozostają te z zakresu cyberbezpieczeństwa (40%).

Oszczędności studentów kurczą się

Ile wynoszą obecnie Twoje oszczędności?

dane w %

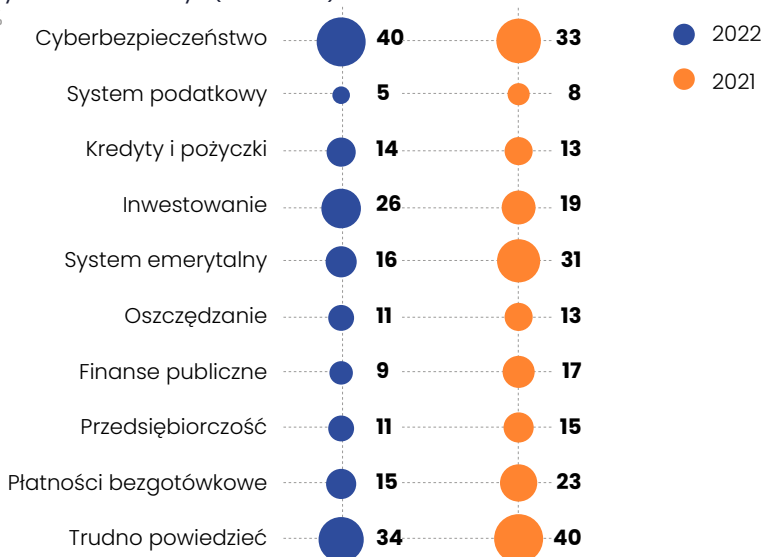

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Cyberbezpieczeństwo i inwestowanie – potrzeba nauki

W których obszarach wiedzy finansowej odczuwasz największy niedobór wiedzy? (18-24 lata)

dane w %

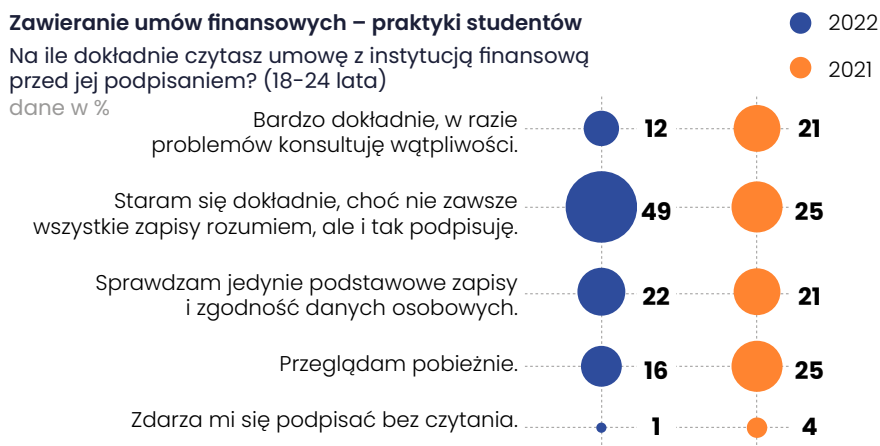
źródło: Badanie „Poziom wiedzy finansowej Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości i Fundacja GPW, 2022

Zeszłoroczna optymistyczna zmiana trendów w zakresie zawierania umów jest kontynuowana, pomimo obniżenia liczby osób bardzo dokładnie zapoznających się z postanowieniami umownymi i jednocześnie konsultujących wszelkie niejasności (z 21% do 12%). Osoby deklarujące pobieżne przeglądanie zawieranych umów oraz takie, którym zdarza się podpisać umowę bez jej wcześniejszej lektury spadły odpowiednio o 13 p.p oraz 3 p.p. Co piąta osoba ogranicza się jedynie do sprawdzenia głównych postanowień oraz poprawności danych osobowych (22%).

Zawieranie umów finansowych – praktyki studentów

Na ile dokładnie czytasz umowę z instytucją finansową przed jej podpisaniem? (18–24 lata)

dane w %

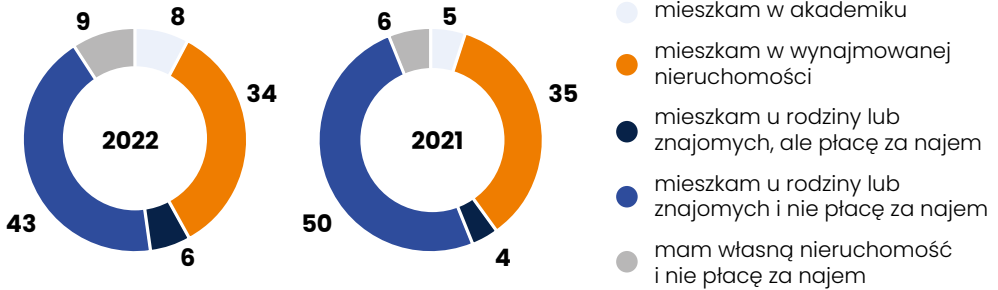
źródło: Badanie „Poziom wiedzy finansowej Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości i Fundacja GPW, 2022

MIESZKANIE STUDENTA

Jednym z wiodących wydatków figurującym w studenckim budżecie jest niezmiennie zakwaterowanie. Co do zasady, udział kosztów zakwaterowania w odniesieniu do całkowitego budżetu potrafi stanowić od 1/3 do nawet 1/2 jego wysokości. Po niewątpliwym exodusie studentów spowodowanym pandemią, która była przyczyną zmiany stacjonarnej formy kształcenia na zdalną – rok 2021 był czasem powrotu znacznej większości uczelni wyższych do tradycyjnego modelu kształcenia, a co za tym idzie – stopniowym powrotem określonych trendów na rynku najmu nieruchomości.

Gdzie mieszkają studenci?

dane w %

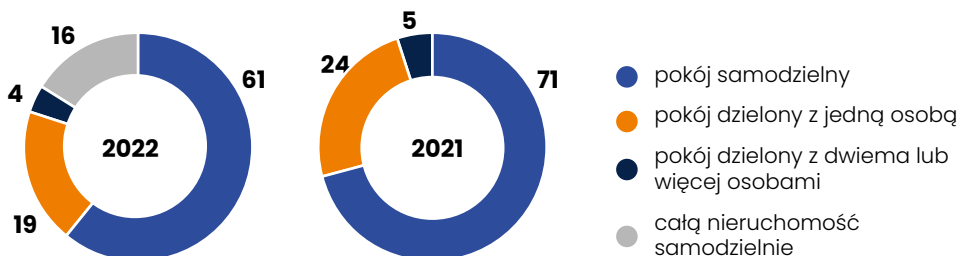
źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

W porównaniu do zeszłorocznego badania, odnotowano niewielki wzrost (3 p.p.) osób, które skorzystały z oferty akademików. Interesującym zjawiskiem jest wzrost o 2 p.p. odsetka studentów, którzy zamieszkują u swojej rodziny bądź znajomych – jednocześnie ponosząc koszty najmu. Niezmiennie pozostają również przyzwyczajenia studentów związane z komfortem mieszkania. Na podstawie zeszłorocznych doświadczeń postanowiliśmy o dodaniu kategorii „cała nieruchomość samodzielnie”. Sumarycznie, samodzielny pokój oraz całą nieruchomość samodzielnie wynajmuje 77% respondentów w porównaniu do odczytu „samodzielny pokój” na poziomie 71%. Pokój dzielony z jedną osobą oraz pokój dzielony z dwiema lub więcej osobami zanotował spadki o odpowiednio 5 p.p. i 1 p.p.

Prywatność – wciąż kluczowa dla studentów

W zamieszkiwanej nieruchomości zajmują:

dane w %

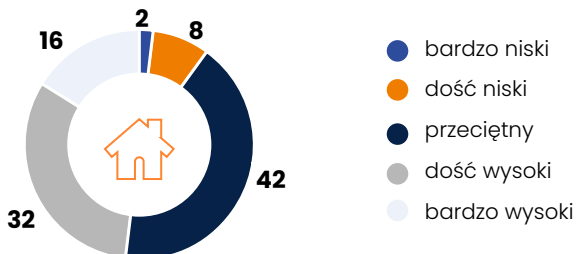

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Oprócz aspektów związanych z zapewnieniem sobie należytego poziomu prywatności w wynajmowanym mieszkaniu – studenci przykładają również uwagę do jego standardu. Jedynie 10% badanych uznało, że zamieszkiwane przez nich nieruchomości reprezentują bardzo niski oraz dość niski standard. Niemal co druga osoba, ocenia swoje studenckie mieszkanie jako nieruchomość o dosyć wysokim oraz bardzo wysokim standardzie (48%).

Nie tylko cena – liczy się też standard

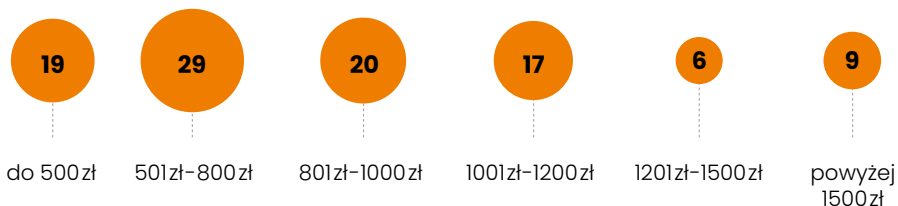
Standard wynajmowanej przeze mnie nieruchomości oceniam jako...
dane w %

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

Najem – kosztowna konieczność

Moje miesięczne koszty związane z najmem wynoszą...
dane w %

źródło: Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022

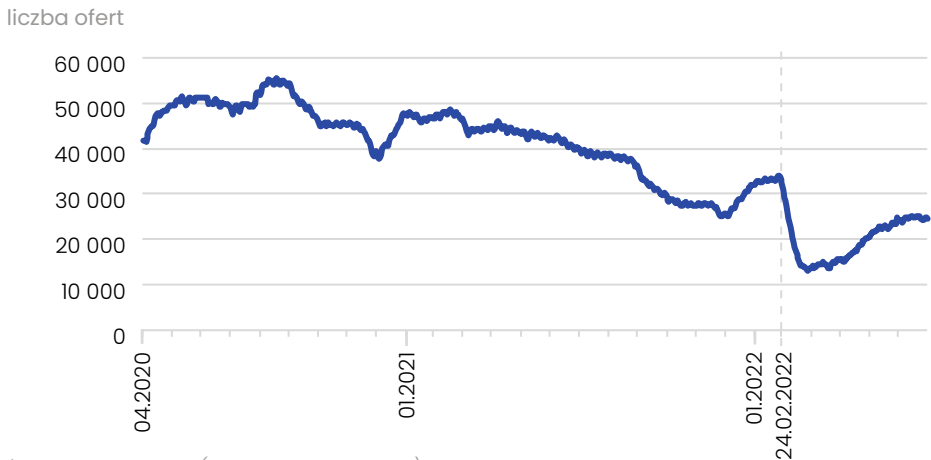
Rynek najmu nieruchomości, niemal w całej Polsce dotknęły skutki wojny w Ukrainie oraz przyjęcia w pierwszych tygodniach marca niemal 3 milionów uchodźców, z czego (wg szacunków MSWiA) ponad 600 tys. osób skorzystało z gościnności Polaków – w tym, znajdując dach nad głową w mieszkaniach o charakterze inwestycyjnym (przeznaczonym pierwotnie na wynajem).

Jednym z najlepszych sposobów zobrazowania sytuacji, która miała miejsce na rynku najmu nieruchomości są dane statystyczne dotyczące liczby aktywnych ofert najmu (na przykładzie portalu OLX). Poniższy wykres prezentuje pandemiczne nasycenie rynku – w związku z między innymi masowymi powrotami studentów do rodzinnych miast, zwiększający się popyt w okresie od kwietnia 2021 r. z widocznym nasileniem na przełomie sierpnia i października, a także lawinowy spadek liczby ofert po 24 lutego 2022 r.

Zawirowania na rynku najmu nieruchomości

Dynamika liczby ofert najmu lokali mieszkalnych (portal OLX) w okresie od 30.04.2020 r. do 30.06.2022 r.

źródło: Portal OLXdata (dostęp: 15 lipca 2022 r.)

W najbliższych miesiącach polscy studenci będą musieli zmierzyć się z nieuchronnym wzrostem kosztów wynajmu nieruchomości, w związku z rosnącymi kosztami energii elektrycznej, surowców energetycznych oraz pozostałych mediów i usług.

Tak jak wspominaliśmy wcześniej – rok akademicki 2022/2023 będzie okresem niewątpliwego wzrostu kosztów utrzymania studentów – niemożliwego do oszacowania na obecną chwilę.

Jak duży wpływ na sytuację mieszkaniową studentów miał powrót do kształcenia stacjonarnego? W jakim stopniu zmienił się w ostatnich latach rynek najmu studenckiego? Odpowiedzi na te i inne pytania dotyczące zakwaterowania studentów znajdziecie Państwo w tegorocznym raporcie „Studenci na rynku nieruchomości. Raport 2022”, opracowanym przez Centrum AMRON. Raport będzie dostępny we wrześniu na stronie internetowej www.amron.pl w zakładce Studenci na rynku nieruchomości.

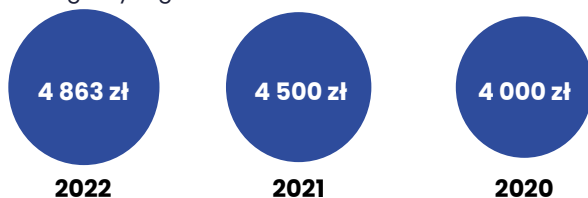
STUDENT NA RYNKU PRACY

Po ponad dwóch latach funkcjonowania rynku pracy w realiach pandemicznych można z całą pewnością mówić o zauważalnej poprawie. Według danych pochodzących z raportu „Młodzi na rynku pracy 2022” autorstwa PwC, po raz pierwszy od trzech lat niemal 2/3 studentów stwierdziło, że ich szanse na rynku pracy uległy poprawie.

Postępująca inflacja przekłada się również na zjawisko tzw. presji płacowej – czyli oczekiwanego ze strony pracowników wzrostu wysokości wynagrodzeń. Swoją rolę w tym procesie mają również studenci, których mediana oczekiwanego wynagrodzenia wzrosła (r/r) o ponad 350 zł do poziomu 4 863 zł netto oraz o ponad 850 zł względem 2020 r.

Oczekiwania zarobkowe studentów rosną

Mediana oczekiwanego wynagrodzenia netto

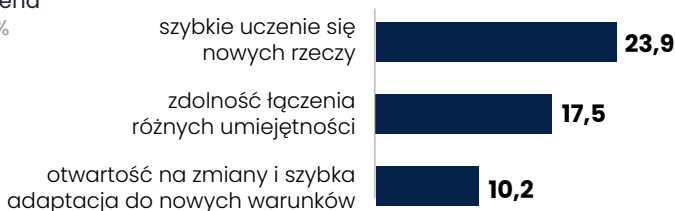
źródło: Raport „Młodzi Polacy na rynku pracy 2022”, PwC, 2022

Za oczekiwaniami finansowymi kryją się konkretne kompetencje i umiejętności – spośród trzech najczęstszych wskazań tych, które zdaniem studentów są ich mocnymi stronami nie doszło do zmian. Szybkie uczenie się nowych rzeczy (23,9%), zdolność łączenia różnych umiejętności (17,5%) oraz otwartość na zmiany i szybka adaptacja do nowych warunków (10,2%) to niezmiennie trzy najczęstsze odpowiedzi studentów.

Mocne strony studentów bez zmian

Samocena

dane w %

źródło: Raport „Młodzi Polacy na rynku pracy 2022”, PwC, 2022

Niezmiennie zachęcamy do lektury pełnego raportu „Młodzi na rynku pracy 2022” opracowanego przez PwC, który wieloaspektowo porusza tematykę zatrudnienia młodych – w tym studentów.

ABC CYBERBEZPIECZEŃSTWA

Postępująca cyfryzacja dzisiejszego świata stwarza zarówno wiele nowych możliwości, jak i zagrożeń dla naszego bezpieczeństwa w sieci. Bardzo szybki rozwój nowych technologii oraz powszechność Internetu sprawiają, że bezpieczeństwo cyfrowe jest ważne jak nigdy dotąd, a surfowanie po nieznanym stronach internetowych, brak aktualnego oprogramowania antywirusowego, udostępnianie swoich wrażliwych danych w Internecie, zbyt proste hasła lub ich całkowity brak – to tylko niektóre z podstawowych błędów, które popełniamy codziennie.

Czym jest cyberbezpieczeństwo?

Cyberbezpieczeństwo to zbiór działań, technik oraz procesów mających na celu naszą ochronę w sieci przed atakami, uszkodzeniami lub nieautoryzowanymi dostęпами, które mogą wyrządzić nam wiele szkód. Dane, zabezpieczające działania mogą opierać się na różnych technologiach, procedurach oraz środkach chroniących systemy, urządzenia itd.

Dowiedz się jak Ty możesz chronić się przed cyberatakami. Zapoznaj się z dziesięcioma zasadami cyberbezpieczeństwa i poczytaj się bezpiecznie w sieci.

10 zasad cyberbezpieczeństwa

Chroń swoje dane osobowe!

Ludzie często świadomie pokazują zbyt wiele w Internecie, a czasem po prostu chwalą się np. zdaniem prawem jazdy lub nowym dowodem nie zając konsekwencji swoich działań. Dziś oszuści dokładnie wiedzą kogo atakują, a dzięki informacjom, które zostawiasz w sieci oszustwa stają się dużo bardziej wiarygodne, bo złodzieje wiedzą z jakiego banku korzystasz, znają twój pesel, adres lub numer telefonu. Zastanów się dwa razy nad tym co publikujesz w sieci i nie pomagaj cyberprzestępcom.

Aktualny program antywirusowy jest obowiązkiem dla każdego!

Nigdy nie wiesz kiedy możesz stać się ofiarą cyberataku. Zabezpiecz swoje urządzenia elektroniczne antywirusem i bądź o krok do przodu przed oszustami. Pamiętaj jednak aby ochrona była skuteczna musisz regularnie aktualizować program. Nie zapomnij o innych urządzeniach poza komputerem. Według najnowszych badań tylko 51% grupy badawczej miało pewność ochrony swojego telefonu. Nie daj się zaskoczyć oszustom, bądź gotowy już dziś.

Zawsze ustawiaj silne hasła!

Czy wiesz, że według najnowszych analiz tylko 31 % badanych, na pytanie o stosowanie tych samych haseł do różnych kont (banku, poczty, mediów społecznościowych itd.), odpowiedziało, że nie korzysta z identycznych zabezpieczeń. Tworząc hasło należy pamiętać aby było ono silne, długie i nieoparte o ciągi skojarzeń, liczby i znaki specjalne. Również pomocne mogą okazać się gotowe generatory oraz tzw. menadżerowie haseł. Takie

hasło warto zmieniać co trzy miesiące. Dla stu procentowej pewności można również włączyć m.in. opcję logowania dwuetapowego. Pamiętaj, że jest to pierwszą barierą z jaką musi się spotkać cyberoszust, próbując włamać się na twoje konto. Spraw aby ta ochrona była dla niego nie do przejścia.

Nie zapominaj o wylogowaniu się!

Posiadanie silnego, wręcz antywłamaniowego hasła ma sens dopóki będziesz pamiętać o jeszcze jednej sprawie – wylogowaniu! Ta czynność po zakończeniu pracy z danym systemem, aplikacją lub usługą powinno być naturalnym odruchem dla każdego. Jeśli pozostajesz zalogowany dłużej niż potrzebujesz, stwarzasz możliwość nadużycia, włamania czy przejęcia konta. Pamiętaj o wylogowaniu się i w ten prosty sposób zapobiegaj tragedii.

Bądź ostrożny w kwestii bankowości elektronicznej!

Aż 70% badanych osób uważa, że banki mają wysokie, jeśli nie najwyższe, standardy ochrony swoich klientów. To przekonanie stało się świetną przykrywką dla oszustów podszywających się pod instytucje finansowe. Dlatego przede wszystkim należy stosować się do ustalonych zasad bezpieczeństwa zamieszczonych na stronie twojego banku. Jeśli coś odbiega od normy to natychmiast skontaktuj się z obsługą klienta. Pamiętaj, kupując w sklepach internetowych, sprawdzaj czy mają one szyfrowane połączenie – oznaczone kłódką i odpowiednim certyfikatem. Dokonuj płatności tylko z własnego komputera lub telefonu. Dodatkowo, nie wchodź na stronę banku z linku w wyszukiwarce, lecz wpisz adres ręcznie. Tak samo postępuj z numerem konta odbiorcy naszego przelewu. A jeśli „bank” pyta Cię o hasła, czy też inne poufne dane, np. kod PIN do karty płatniczej, nie odpowiadaj! Na pewno nie jest to bank! Bądź ostrożny!

Nigdy nie odwiedzaj podejrzanych stron!

Zanim wejdiesz na nieznaną Ci stronę internetową, upewnij się, że jest ona bezpieczna. Możesz w tym celu użyć wbudowanych narzędzi bezpieczeństwa przeglądarek internetowych, jednak najlepiej zastosuj dodatkowo zewnętrzne narzędzie do sprawdzania witryn. Warto również zweryfikować czy strona posiada certyfikat https. Chodzi o twoje bezpieczeństwo, dlatego pamiętaj – podejrzane strony i linki to także źródło wirusów.

Uważaj na wiadomości i linki nieznanego pochodzenia!

Nigdy nie otwieraj wiadomości i dołączonych do nich załączników z nieznanymi źródłami. Zawsze weryfikuj linki, które chcesz otworzyć i upewnij się, że wiesz, dokąd one zaprowadzą. Najedź myszką na dowolny link, aby zweryfikować adres URL, z którym jest naprawdę powiązany. Trzeba mieć świadomość, że najczęściej w załącznikach mogą być ukryte złośliwe oprogramowania, wirusy i wiele innych.

Zawsze twórz kopie zapasowe!

Tworzenie kopii zapasowej danych, inaczej backup, to nic innego jak dodatkowe zabezpieczenie Twoich plików. Służy ono do odtworzenia oryginalnych danych w przypadku ich utraty bądź uszkodzenia.

Uważaj na fake newsy!

Uświadom sobie, że klikasz najchętniej w to, co najbardziej lubisz. To sprawia, że widzisz tylko to, co znasz i z czym się zgadzasz. W ten sposób tworzysz wokół siebie tzw. bańkę informacyjną. Pozostając w niej jesteś podatny na fake newsy, które wpływają na nasze emocje, a często nawet na postępowanie. Dlatego cokolwiek czytasz – daj sobie czas na sprawdzenie źródła, autorów, daty publikacji, dokładną analizę tekstu i porównanie go z opiniami ekspertów. Cyberprzestępcom chodzi o grę na twoich emocjach i wprowadzenie chaosu lub paniki. Bądź ponad to i nie wierz we wszystko co czytasz w Internecie.

Pamiętaj – nigdy nie jest za późno na edukację!

Prawda jest taka, że ludzie nawet nie są świadomi jak wiele jeszcze nie wiedzą! Brakuje im ogólnej edukacji o zagrożeniach w sieci. Dlatego właśnie stają się łatwą ofiarą dla cyberoszustów. Fundacja Warszawski Instytut Bankowości wychodzi temu naprzeciw i edukuje społeczeństwo w tym zakresie od najmłodszych lat, tak aby człowiek był gotowy na czyhające na niego niebezpieczeństwa dzisiejszego świata.

ŹRÓDŁA:

- Badanie „Sytuacja finansowa młodych Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022
- Badanie „Symulacja miesięcznego rachunku studenta”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022
- Badanie „Postawy Polaków wobec cyberbezpieczeństwa”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022
- Badanie „Poziom wiedzy finansowej Polaków”, Warszawski Instytut Bankowości, 2022
- Raport o Stanie Polskich Miast, „Kwestia mieszkaniowa a kryzys uchodźczy. Wspólne wyzwania i rozwiązania dla równoważenia sektora mieszkalnictwa w Polsce”, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, 2022
- Dane Ministerstwa Edukacji i Nauki
- Dane Głównego Urzędu Statystycznego
- Raport „Młodzi na rynku pracy 2022”, PwC

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Patryk Gąsior
Dominika Balcerzak
Eliza Rokicka

Raport opracowany w ramach Projektu „Aktywny Student” realizowanego przez Warszawski Instytut Bankowości w ramach zadania zleconego Ministerstwa Edukacji i Nauki

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

3 grosze o ekonomii
co tydzień
po studencku o finansach i tematach ważnych dla młodych ludzi

**KLUB LIDERÓW
STUDENCKICH**

INSPIRUJĄCY GOŚCIE | AKTUALNE TEMATY | FORUM DYSKUSJI

KURSY E-LEARNINGOWE MOOC

ABC finansów osobistych
Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni

Dołącz bezpłatnie już dziś i poszerz swoją wiedzę z zakresu finansów i cyberbezpieczeństwa.

Filmy edukacyjne!

Więcej informacji:

Warszawski Instytut Bankowości
Ptryk Gąsior
pgasior@wib.org.pl

ZWIĄZEK
BANKÓW
POLSKICH

WARSZAWSKI
INSTYTUT
BANKOWOŚCI

BANKOWCY
DLA EDUKACJI
program sektorowy

AKTYWNY
STUDENT